

Царь-тъ, Св. Владиславъ съ изданіемъ отъ него указъ изложи
изъ царство-то.

Нъ по' много успѣвахъ Латински-ты монаси въ Моравії и Богемії: като ся укрѣпихъ тукъ тамъ въ тыя страны, и като учрѣдявахъ монастыри, малко по малко умноживахъ свои-ты прозелиты. Покровителство тіи имахъ доста; зачто тамошнити Царе и Князове ся женихъ весма често за ближни Латинки и Нѣмки, или все едно Западны Славянки (Поморянки). Такывы майкы съ помошь-тѣ на Монахы-ты отъ Вѣржтѣ имъ, лесно можахъ да увѣрять свои-ты дѣца; тыя и други такыва обстоятельства постѣжно причинихъ това, что Латинци-ти ся усилихъ равно съ Грѣко-Славяне-ты; трѣбаше само да склоняять Господаря на своїхъ странж, и ето Латинщина-та стана вече господственна.

Обаче Славянско-то Богослуженіе не можаше изедижъ да ся истреби, нъ полегка легка, доклѣ и послѣдня-та му заря угасиѣ. Кога Латинщина-та вдигна връхъ надъ Грѣцизма, и до кое врѣмѧ тѣлѣа' Грѣко-Славянско-то Богослуженіе въ Богемії и Моравії, до сега още не можемъ каза утвѣдително; зачто това още никой не е испиталъ, което обаче и не можаше нѣкой да ся надѣе, и за това повече, че сегашни-ти Чеси и Моравяне, като сѫ Католици производятъ всичко изъ Римъ, и неволю упознаватъ истини-тѣ за ползж-тѣ на Грѣци-ты, на които тіи сѫ всегдаши непрѣятели. Съ достовѣрностъ поне можемъ да сякаме, че Славянско-то Богослуженіе ся продлѣжава, ако и постѣжно да ослабяваше, въ тыя страны до XIV столѣtie.

Каквы мѣркы можахъ да употребятъ Латинци-ти за истрѣбяванье-то Вѣсточнї-тѣ. Цркви въ Богемії и Моравії, тіи не бѣлежили, зачто това не можаше да послужи за честь-тѣ и'мъ; обаче това леспо можемъ да вѣобразимъ, ако добре вникнемъ въ Црковнї-тѣ исторіи на Унгарії отъ XVI столѣtie: всякакви притѣсненія, ругателства, хулы на ученіе-то на Вѣсточнї-тѣ Цркви и проч. Да ли не знаете, какво правихъ Поляци-ти съ Русски-ты области, които имъ ся паднахъ?

Сѫщи-ты обаче мѣркы на Латинци-ты бяхъ ново-то ученіе и доказателства-та имъ за ползж-тѣ на Римъ; и, види-ся, тамошній необразованъ народъ лесно можахъ да прѣувѣ-